

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1 a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Patru ani dela Unirea Ardealului

Azi, 1 Decembrie, se împlinesc patru ani de când în grandioasa adunare dela Alba-Iulia, Ardealul a rupt lanțurile robiei ungurești și s'a unit pentru vecii vecilor cu Patria-mună.

Se împlinesc patru ani de când nu mai suntem slugi la alții...

Patru ani de când nu mai luptăm pentru alții...

Patru ani de când nu mai suferim pentru alții...

Se împlinesc astăzi patru ani de când limba românească, batjocorită și prigonită, a fost pusă în drepturile ei firești.

Se împlinesc patru ani de când iobagii ungurilor, și-au câștigat dreptul la un loc mai omenos sub soare.

Se împlinesc patru ani de când țărânul român ardelean — ca și țărânul maghiar dela noi, pe care n'am încercat să-l furăm — își are brazda lui sigură de pământ.

Ne-am iubit libertatea, fără să izbim în libertatea altora...

Se împlinesc patru ani, de când căutam cu răbdare leacuri pentru rănile adânci lăsate pe trupul schingiuit al neamului nostru de războiul atroce pe care alții ni-l-au impus.

Se împlinesc patru ani de când sufletul românesc se îmbată de libertate, de când copiii țăranilor români pot să învețe, în dragă voce, carte, fără să-i bruscheze nimeni, fără să-i bată nimeni joc de vorba și de portul lor strămoșesc.

Patru ani de libertate! Patru ani!... Ne pare lucrul cel mai firesc de pe lume... Și totuși, câtă luptă, câtă suferință fără nume, pentru această libertate, venită par'că din bun senin!

Gândiți-vă numai la armata românească! La suferințele ei grozave, pentru desrobirea noastră!

Gândiți-vă la bravii, admirabilii legionari ardeleni, din Rusia, din Italia și din Franța — la aceste avangarde teribile și tragice ale desrobirii noastre, cari au precedat adunarea dela Alba-Iulia!...

O, s'a cumpărat cu prețul atâtor jertfe anonime această libertate, de care, adeseori, nu ne știm folosi!...

Cu gândul, și cu recunoștința noastră toată, la mulțimile imense, cari și-au jertfit sufletul și viața pentru pregătirea acestei libertăți de care ne bucurăm astăzi, trimitem de 1 Decembrie salutul nostru, tuturor cetățenilor de bine ai României întregite!

Aradul în marea epopee (1918.)

— În prezilele unirii: izbucnirea revoluției. — Constituirea Consiliului Național. — Jurământul gărzilor naționale. — 1—3 Noembrie 1918. —

Insemnările ce urmează sunt pagini sfâșiate din carnetul unui mic pion. Impresii momentane, caleidoscopice, fixate cu zor în plină acțiune. Autorul transformat sufletește cere iertare pentru nuanța — poate uneori prea lirică — inadmisibilă în povestirile epice.

Servească aceste note fugare, îndeosebi psihologului din generația nouă, care va încerca să reconstruiască romanul acelor zile și care — tare mi-e teama, — că nu ne va înțelege, pe noi româniții incorigibili, cari ne-am secătuit belșugul ochilor în pregătirea și așteptarea marelui minui a întregirii Neamului.

1 Noembrie.

În 1 Noembrie 1918, dimineața, a izbucnit revoluția în Arad. Sosisem din provincie, împreună cu un frate, în gara Arad. Esind din edificiul gării, soldați răsvrățiți unguri ne întâmpină cu: „Jos cu roseta!” (Un semiglob de tinichea cu inițialele împăratului, cusut pe frontul chipiului). Prefăcându-ne, că cedăm sub presiunea amenințărilor (nu știam despre revoluție), — în fond cu o nespusă satisfacție sufletească, — smulgem urgisitele tinichele, le aruncăm și plecăm cu o trăsura spre oraș.

Ajunși în dreptul cafenelei „Hungaria”, ne întâmpină un grup de fete sustinute de câțiva soldați și se pun în calea trăsorii, somându-ne să coborâm. Se strâng cerc în jurul nostru și ne provoacă să lăpădăm și distincțiunile de gradatie.

Apoi se începe operația; întindem gâturile: fetele cu forfecute ne desfac de pe guler galoanele, stelele, ne desfac și portopeele dela săbii.

În curând, toți ofițerii din garnizoană, cari s'au arătat pe stradă, fură degradați și nu mai vedeai în oraș decât un fel de soldați, agitându-se și discutând aprins.

Pe la ora 1 d. a. s'a început celebra „demobilizare”. Esiau feciorii cu sutele din cetate, cântând, cu lăzile în spinare, îndreptându-se spre gară.

Cei din Ciala sunt mai nostimi: au pus mâna pe magazine, s'au întolțit boarește tot în haine nouă, își luaseră aproape fiecare și câte o carabină nouă, muniție în saci, au dat apoi foc bărcilor și au plecat spre vetrele lor. Erau mai tăcuți, probabil sarcina furtului și a incendiului îl apăsa.

La fel au purces și cei din Sănmiclăuș, numai că aceștia n'au pus foc. Aici civili au curățit ce a rămas dela soldați.

Prinseră de veste și robii penitenciarului militar din cetate. Soldații de pază: parte părăsira posturile, parte nu mai opuseră rezistență și cu armele acestora se începu o luptă între dânsii și un pluton de soldați comandat de un căpitan, care se străduia să-i oprească să se împrăstie. Partea cea mai mare a evadat.

Cu această zi s'a desfiintat armata austro-ungară din garnizoana Arad.

Am fost de față, când un ofiter trata cu un sef al socialistilor, cerându-i sprijinul, ca să oprească devastarea instalațiilor militare. Acesta, satisfăcut de isprava zilei, răspunde scurt, cu un aer de atotputernicie, că se vor îngriji de restabilirea ordinii publice, însă militarismul să-și apere singur instituțiile sale.

Părintele diacon, Cornel Lazar, spunea, că înainte cu câteva zile a călătorit cu un individ, ce venea dela Budapesta și recunoscându-l de ne îmbrăcăminte, că era preot român, l-a prins

în vorbe. Cunoștea bine Românii, istoria lor, chiar și pe cea bisericească și se interesa de o stradă lăturalnică din Arad. Întrebându-l, ce caută în Arad, i-a dat să înțeleagă, că e într-o misiune importantă și secretă, ale cărei rezultate se vor vedea peste câteva zile. Și rezultatul n'a întârziat să se arate.

Încă în după amiaza zilei acesteia, în cafeneaua „Hungaria” — partea românească —; 14 ofițeri și aspiranți am inițiat formarea Sfatului Național Român, oferindu-ne serviciile dlui dr. St. C. Pop, deputat în camera ungară.

Cu trenul de după amiaza sosește dela Timișoara locotenentul, dr. Nemet, aducându-ne vestea că acolo soldații români (separat de unguri) s'au constituit în Sfat Militar și cuturează străzile întonând cântece naționale.

Până seara, societatea numără 24 membri. Am ținut o consfătuire la locuința camaradului, locot. Oprea, care prin o minune a atavismului a devenit din ziua aceea român. El, care crescuse în mediu străin, avea o cultură străină, nu prea știa bine românește și nici nu știam că-i român, căci niciodată n'a căutat societatea noastră. (Spiritul vre-unui străbun torturat de calaii stăpânilor, îl captase și-l tortura până la nebunie, încât nu odată a comis nebunii de fanatism național. Purta ostentativ cocarda națională, ba chiar provoca pe Unguri).

În casa lui Oprea, din piața Catedralei ne-am constituit în Sfat Militar și am decis ca încă în aceea seară, să ne prezentăm în cetate la generalul Resch, comandantul pieței.

Se șvonește, că sosise un manifest adresat armatei prin care soldații se deslegă de jurământ, și li-se dă libertatea să se grupeze după naționalități în Sfaturi Naționale. Acest manifest Românilor nu li-s'a publicat, era ținut în secret de ofițerii unguri, cari ne explicau, că nu poate fi vorba decât de o grupare națională maghiară.

Avem să-i comunicăm generalului, că în virtutea celor publicate, alături de unguri și noi ne constituim în Sfat Național și ne punem la dispoziția Consiliului Național Român, care se formează în pripă — la noi în Arad — sub prezidenția dlui St. C. Pop.

Zis și făcut. Seara târziu plecăm la generalul. Ajunși în cetate am aflat acolo o fierbere nemai pomenită. Pe întunec, trăgeau tunurile pe piața principală, scoteau mitralierele de pe bastioane, împărteau arme și muniții ofițerilor și puștilor soldați credincioși, ce mai rămăseseră.

Se făcise vestea, că se apropie de către Timișoara 5000 de răsculați, contra cetății Aradului. Toți din cetate își pierduseră capul la această știre.

Când ne apropiem de intrarea edificiului, unde era instalată comenduirea pieței, un maior ne agrărește: „Ce trupă e asta?” (Milyen csapat ez? — pe ungurește. „Trupa ofițerilor Români!”), răspunde un camarad, locot. Németh.

Urmează apoi o consternație generală în grupul ofițerilor unguri, ce ne încunjuraseră într-asta.

„Bine c'ati venit fraților, căci tocmai avem lipsă de d'oastră, imediat vă și facem împărțirea!” — continuă maiorul.

În noi a înghetat cutea, eram puțini, nu știam nimic sigur. Selavul nu avea încă cunoștință, că i-s'a stărâmat lanțurile în care s'a născut și în care n'a cunoscut niciând libertatea, pe care s'a obișnuit s'o privească ca pe o himeră înșelătoare.

I-am mulțumit frumos de afecțiune și i-am spus, că vrem să vorbim cu d. general.

După multă trăgănare, insistență și târgueli, ni-se permite intrarea.

Generalul palid ca și ceara și tremurând de emoție, de o foarte minimă ținută militărească, ne primește curtenitor, cu întâmpinarea, că ne cunoaștem doar, suntem prieteni vechi și contează și pe mai departe pe sprijinul nostru.

I-am comunicat hotărârea noastră și i-am cerut să ne pună la dispoziție o parte a cetății pentru feciorii români, după care vom pleca pe sate să-i concentrăm.

La aceasta nu s'a învoit.

În sfârșit după multă discuție, care mergea acum aproape ca dela egal la egal, ne-am înțeles, că vom conlucra în ce privește susținerea ordinii și pentru aceasta vom pleca la sate să mulcomim poporul infuriat.

Am declarat, însă, că nu mai aparținem armatei austriece și ne vom supune numai C. N. R.

Abia am părăsit locul biroului și camarazii unguri îl și năpădesc pe generalul neamț (care nici nu știa ungurește) sfătuindu-l, să nu se încreadă în sinceritatea valahilor și să nu le permită ieșirea în popor, căci îl vor atâta în contra statului și contra ungușilor.

Si generalul sovăitor, s'a lăsat capacitat de stăruințele lor. Telefonază unui jurnal de dimineață să publice, că își revoacă hotărârea și invită ofițerii români pentru mâine zi duminică la o nouă consfătuire.

2 Noemvrie.

A doua zi, duminică în 2 Noemvrie, cu excepția alor doi, cari am rămas în oraș cu încredințarea să adunăm soldați români la locuința lui Opre, ceilalți au plecat în cetate, deși era de prevăzut, că ni-se pregătește o cursă.

Așa a și fost. Generalul se schimbăse cu totul peste noapte. Aspru, grosolan chiar, o ia dela început cu procese verbale, și o ține fără încetare ziua întreagă, fortând până și cu amenințări scoaterea la iveală a unui complot contra ordinii publice. Dacă se mai și putea vorbi atunci de ordine publică și de legi?

Deoarece nu mai sosia nici o știre din cetate, oamenii noștri cu tot dreptul s'au pus pe gânduri. Astfel, de către seară, d. dr. C. Pop, însoțit de dr. Gh. Crisan, pleacă cu o trăsură în cetate și numai după o protestare energetică, față de volnicia generalului, le succede să elibereze pe ofițerii români din căpcana în care căzuseră.

3 Noemvrie.

Evenimentele se desfășoară tot mai rapid și mai grandios. Începem să purtăm cocarda națională: la d. Cicio Pop, ziua-noaptea consfătuiri.

Se constituie primul Sfat Național: Dr. Teodor Mihal, președinte; dr. Stefan C. Pop, secretar general. Apoi membrii: Vasile Goldis, dr. Aurel Vlad, dr. Aurel Lazar și dr. Valda-Voevod. Sediul era în Arad, la locuința dlui dr. C. Pop.

Pentru seara zilei aceleia, ora 5, se fixează timpul prestării jurământului. Eram acum în număr de 27.

Ne-am înțeles: Plecăm cu toții la sate, fiecare în comuna, ori ținutul, unde e cunoscut. Subscrișul a primit însărcinarea pentru ținutul Hălmagiuului.

D. secretar general, dr. Stefan C. Pop, premerge actului solemn cu o înflăcărată și adânc simțită cuvântare, făcându-ne atenți la însemnătatea istorică a misiunii ce o primim, încheindu-și sfiduitoarea vorbire cu următoarele:

„Ziua înfăptuirii idealului nostru nu e departe și se apropie de realitate clipă cu clipă. Sunteți tineri, cari nu cunoașteți oboseala, sunteți soldați, cari nu știți ce e frica de moarte; înainte — deci —, implorând sprijinul lui Dumnezeu!

Primejdii vă mai pândesc încă, dar să știți copiii, căci acela, care acum cade, va cădea ca și adevărat erou al națiunii; și recunoștința Neamului vă va fi asigurată!”

Urmează apoi momentul sublim, când cu vocea tremurândă de emoție, întreaga asistență cu ochii plini de lacrimi, rostește următorul jurământ secret:

„Eu jur atotputernicului Dumnezeu, că voi fi întru toate cu credință și supunere Sfatului Național Român din Ungaria și Transilvania, care este supremul for al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Conștin de datorințele, ce ne impun vremurile istorice de azi, jur, că întru toate manifestă-

rile vieții mele, voi fi fiu credincios al Neamului unitar român și nu voi ridica mâna mea asupra fraților mei, locuiesc ei orice teritor politic.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!

Cel dintâi jurământ s'a făcut în 3 Noemvrie seara, la orele cince, în biroul de advocatură al dlui C. Pop și l'au prestat următorii:

Sublocotenent dr. Cornel Albu din Arad, sublocotenent Nicolae Ardelean din Chitighaz, sublocotenent Dimitriu Bodea din Arad, caporal Ioan Bucur din Torcaș-mic, căpitan Victor Cerna din Cincul-mare, elev Trajan Chirila din Socodor, plutonier Isaia Crișan din Botfeiu, preot militar Vasile Debu din Cincul-mic, sublocotenent Ioan Debuștean din Odvoș, sublocotenent Ilie Ișpan din Curticium, plutonier Petru Lăstrea din Bârsa, locot.-medic dr. Adam Iancu din Făget, stegar medic Adam Iancu din Făget, elev plutonier Trajan Mager din Hălmagiu, elev Dimitrie Memete din Chișineu, sublocotenent Ilie Miclean din Acina, sublocotenent Ioan Martin din Secjani, plutonier Ioan Neamtu din Guravăii, locotenent Petru Opre din Arad, locotenent dr. Adrian Popescu din Nădab, sublocotenent Ioan Pescariu din Măderat, sublocotenent Gheorghe Popoviciu din Chișineu, elev Radu Popoviciu din Chișineu, căpitan Moise Rîșenția din Rîșențu, locotenent Romul Rîmhaș din Brad, căpitan Teodor Serb din Arad, sublocotenent Sabin Vățian din Arad.

După terminarea jurământului, dragălașa fiică a dlui secretar general, C. Pop, domnișoara Any, coase cu mâna proprie pe pieptul fiecăruia banda de mătase tricoloră.

Dr. Gh. Crisan, aduce din Cetate foile de drum, pe scama fiecăruia, subscrise acum și de generalul. E ultima scrisoare, ce o am dela armata austro-ungară. Se distribuie credenționale și din partea secretariatului general. E prima scrisoare sfântă, ce o am dela viitorul stat român întregit, în plămădeală încă.

Fiind seara târziu, numai a. patra zi duminică, în 4 Noemvrie, ne-am putut despărți din Arad, călătorind aproape toți la locul destinațiunii, pășind în mărețea sferă de activitate.

Durere — însă, — în cursul celor trei zile, pe care a trebuit să le zăbovim în Arad, multe fapte triste se întâmplaseră pe acasă. Garda de otel (acel garda) și Garda de siguranță a Trenului, măcelăriseră multe zeci de Români, în diverse puncte ale județului.

Sosirea ofițerilor români în mijlocul poporului răsvrătit și-a avut momentan efectul dorit. S'au înființat pretutindeni gărzii, bune-rele cum au fost.

S'au constituit Consiliile Naționale Rurale, cari împreună cu gărzile au contribuit colosal la încetarea disordinii, la statornicirea încrederii în puterile proprii și am desvoltat la apogeu conștiința națională, care ne-a dat pe 1 Decembrie a lunii viitoare, la Alba-Iulia.

Dacă nu ni-se puneau bete în roate de către fosta stăpânire răutăcioasă și ni s'ar fi permis imediat plecarea acasă, averi de sute de milioane și multe vieți românești ar fi fost erutate.

Că nu s'a întâmplat astfel, toată responsabilitatea o poartă generalul sovăitor și sfetnicii perfizici, cari îl înconjurau.

Dumnezeu i-a bătut pe toți.

Tr. Mager.

O frumoasă serbare școlară în Felnac.

În ziua de 13(26) Noemvrie a avut loc în comuna Felnac (județul Timiș) o frumoasă serbare școlară, aranjată de harnicii învățători I. Vesa și T. Tundre.

D. inv. Vesa a ținut o instructivă conferință despre „Rolul școlii și importanța ei”. Au urmat câteva dialoguri preluate admirabil de elevii și elevele școlii din loc.

D. inv. T. Tundre a ținut o conferință despre „Înfăptuirea cooperativei și băncii populare”.

S'au mai declamat poezii și s'au cântat cântece naționale. Comuna Felnac se mândrește cu bravi ei învățători.

Parlamentul.

— Ședința Camerii din 29 Noemvrie. —

BUCUREȘTI. — Ședința se deschide la 3 după amiază.

Prezidează d. Orleanu. În băncile miniștriale: I. Brătianu, V. Brătianu, Angheliescu, Sas Mărzescu, Banu, Moșoiu și Inuleț.

După citirea procesului-verbal, primul ministru d. I. Brătianu propune ca pâr. Lucaciu să fie declarat mort al națiunii și să i-se facă funeralii naționale, iar Camera să fie reprezentată la înmormântare. D. Leonte Moldovanu și apoi d. Iorga, remarcă meritele pâr. V. Lucaciu.

Se anunță la cuvânt deputatul ungur Ioan Sándor, președintele însă nu-i acordă cuvânt. D. Iorga cere Camerii să impună, ca dreptul de a lua cuvântul să nu fie îngreunat de restricții. Președintele, în urma vorbirii dlui Iorga, acordă cuvântul deputatului Iosif Sándor.

Deputatul ungur se exprimă în cuvinte pline despre pâr. Lucaciu și spune că atunci când Parlamentul maghiar Lucaciu și tovarășii săi lătau pentru ideea națională, au fost tratați în mod mai cavaleresc. Roagă ca și în Parlamentul român, reprezentanții unguri să fie în același mod tratați.

Într-o atmosferă agitată se face alegerea viitoare a președintelor Camerii. Au fost aleși: Mreji 166 voturi, Piso 135. Au mai primit voturi: To 127, Ciugureanu 113, Istrate Micescu 92.

Notari au fost aleși: Băbeanu, Gârboviceanu, Gârda, Juca, Lobontiu, Marinescu, Moraru, Gură. Questori: Iliescu și Gh. Orleanu.

S'au ales apoi: Comisia pentru redactarea răspunsului la Mesaj și celelalte comisii. Președintele Orleanu, face un expozit al situației financiare și economice a Camerii. Ședința se încheie.

SENATUL.

Prezidează d. Ferechide. Metropolitul prim M. Cristea roagă senatul să suprima în titlular obicinuită: matorul Corp. Senatul primește propunerea. Se alege apoi vice-președinte: Pâr. Popoviciu. D. Dumitru Lascu, Vasileco, Grigore Vasile, Not Cotlarciuc, Moldovan, Nicolescu și Păcurar.

A III-a Șezătoare Culturală

— Ziua de 1 Dec. se va sărbători Duminică.

În urma hotărârii guvernului trecut, care a concentrat toate sărbătorile naționale într-o singură (10 Mai), publicul arădean va sărbători neuitata zi de 1 Decembrie 1918, Duminică, ora 5 d. a. în cadrul Șezătoarei a III-a culturale, la Palatul Cultural, cu următorul program:

1. Corul dlui prof. Lipovan.
2. „Unitatea națională” conferință de d. D. Gherman.
3. „România întregită” tablou vivanț, de declamație de d. soara C. Sicleovan.
4. Canto: D-na N. Opre Geni.
5. Dansuri naționale executate de elevele lii normale.

ȘTIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii

Vineri. — „Schimbul” (Ab. B.)
Sâmbătă. — Matineu: „Ion Cel Viteaz”. — (și jum. „Schimbul” (Ab. C.) — Ora 10 și jum. „Șutul ștrengar” și mare cabaret.

În repertoriul Teatrului orășenesc s'a pus o schimbare întrucât Sâmbătă noaptea se va prezenta în locul piesei anuntate: „Șutul ștrengar”, „Căsătoria de probă”, piesă bună cântec, foarte distractivă.

Duminică seara se va reprezenta tot a piesă.

Duminică după masă, se va pune în scena cea mai încântătoare operetă ungurească, „Rea de aur”.

INFORMAȚIUNI.

Aducem la cunoștință tuturor acelor persoane care au cerut sau au primit 5 numere consecutive din ziarul nostru, că sunt socotiți abonați.

Având în vedere greutatea mare cu care are de luptat ziarul nostru, singurul ziar românesc în Arad, rugăm cu insistență pe toți cititorii noștri, să trimită costul abonamentului fără întârziere, la Administrația ziarului, indicând eventuale schimbări.

În zilele de 19 și 20 Decembrie se va ține la Basarabia la Chișinău al doilea congres tradițional pentru degustarea vinurilor din întreaga țară. La acest congres se vor constitui și trei secțiuni speciale: științifică, practică și economică. Ova și expusă literatura agricolă națională și străină.

Informațiuni cu privire la acest congres se pot obține în Arad dela d. Anastasiu, directorul Sindicatului Viticol din județul Arad.

Conferința dela Brusella se va deschide la 4 Decembrie.

În urma condamnării comerciantului Faras Rosenberger de către judecătoria pentru înfrângerea speculei, cele 230 mii ouă confiscate vor fi distribuite între funcționarii publici din localitate. Distribuția se va face prin parchetul Arad sub controlul dlui procuror Dobrovici. Tablourile în vederea acestei distribuții vor trebui să se înalteze de conducătorii oficiilor publice, dlui Ferdinandu, conducătorul biroului parchetului.

Scritorul berlinez Axel Landt va ține la "Crucea Albă" Marti seara (nu Vineri, cum s'a anunțat în nr. 9 al ziarului nostru) la ora 8 și va țină o interesantă conferință despre Egipt. Biletele se vând la Papetăria Bloch, iar seara, la casa cassă).

Hugo Steinberg a reclamat poliției că i-s'a furat dela domiciliul din strada Baritiu 30, alături în valoare de câteva mii lei. Agenții poliției au descoperit ca autoarea a furtului pe Maria Prodan, servitoarea lui Hugo Steinberg.

Mai multe furturi mai mici au fost reclamate poliției. Astfel din atelierul lui Hamer Sigismund, Bulev. Regele Ferdinand 2, s'a furat o pereche hamuri, dela domiciliul lui Ana Martin una trlapomă, iar dela soția lui Bucaș Lapos o pereche pernei.

Anele Dunării scad la Buziași, Orsova și până la Hârsova, sunt staționare la Hârsova, până la Galați și cresc la Tulcea, Ismail și Chilia.

Duminecă va avea loc la Teatrul Național din Cluj un mare festival pentru Avram Iancu, al cărui semicentener dela moarte se serbează acum. Artiștii Teatrului Național și ai Operii Române își vor aduce primosul lor fostului Rege al munților apuseni.

Venitul reprezentației va reveni fondului pentru Statuia lui Iancu în Cluj.

D. profesor N. Iorga, intenționând a organiza o expoziție permanentă de artă românească pe lângă școala noastră din Paris, ministerul instrucțiunii a pus în vedere școalelor profesionale și de tesătorie de a pune la dispoziția dlui N. Iorga, obiecte, tesături și broderii executate în aceste școli.

Necunoscuți au aruncat la Roma, o bombă în palatul în care se afla mare Stat major fascist.

Explozia a produs mari ravagii. În birou se aflau doi funcționari cari au scăpat ca prin minune.

Au sosit cele mai noi jurnale de modă din Paris. Se confecționează cele mai moderne mantouri, costume și toalete, executate punctual, cu prețuri ieftine

Organele polițienești au reușit să anesteze la graniță, lângă Vârșet, 5 elevi ai liceului Diaconovici Loga din Timișoara, cari dispăruseră din oraș.

Îmbătați de peripețiile cinematografice serlokholmiene, elevii: Micla, din cl. VII, fiul consilierului dela Curtea de Apel din localitate; Râmneanu, din cl. VI, fiul deputatului cu acelaș nume; Nadra, din cl. V, fiul institutorului cu acelaș nume; Masa, din cl. VI și Alexandrescu, fiul preotului cu acelaș nume, s'au constituit în bandă, numită „Cartus”.

După ce au furat bani și multe lucruri dela părinții lor, au dispărut din localitate la 18 c. hotărând să plece în America și făcând mai întâi un popas romantic de 2 zile sub podul apei Bega, lângă cinematograful.

La percheziția făcută s'a găsit asupra lor revolvere, peruci și bani.

Azi au fost predați părinților, iar direcțiunea liceului l'a eliminat din școală.

La Roma s'a petrecut de curând un incident foarte caracteristic.

Recunoscut de către fasciști, un comunist notoriu, a fost condus la barbiere, unde i-s'a ras barba, mustățile și părul.

A fost silit după această să străbată orașul, purtând un carton pe care se arăta mulțime motivul pentru care a fost „pedepsit”.

El avea capul vopsit în roșu, alb și verde, culorile tricolorului italian, pe care fasciștii, ca naționaliști înfocați, îi venerază în mod deosebit.

x Se caută achizitori de anunțuri și distribuitoare la ziar.

Cursurile facultății de medicină din Cluj — suspendate.

— Memoriul studenților creștini către Rectorat. —

Am publicat în numărul nostru de ieri știrea telegrafică a Ag. Rador despre manifestațiile antisemite din Cluj. După știrile primite astăzi, cursurile facultății de medicină au fost suspendate până la aplanarea conflictului — iar studenții creștini dela medicina au înaintat următorul memoriu dlui Rector al Universității:

„Noi studenții anului întâi dela facultatea de medicină din Cluj, observând lipsa totală a cadavrelor evrești din sălile de disecție și cum numărul studenților neizraeliți e în majoritate covârșitoare, cu onoare vă rugăm să binevoiți a primi cererea noastră de a interveni pe lângă comunitatea izraelită, ca aceasta să facă pentru știință aceleași sacrificii față de credințele religioase, cum noi creștinii le-am făcut și le facem.

Creștinii și evreii au aceleași drepturi, se vor bucura de aceleași privilegii, trebuie deci ca și îndatoririle și sacrificiile să fie egale și pentru alții.

Socotim că nu este vina noastră dacă societatea izraelită privește știința și binefacerile ei prin prisma concepțiilor de acum câteva secole și ca atare noi creștinii, considerând și noi disecarea cadavrelor ca o profanare a credințelor și datinilor noastre strămoșești, rugăm Consiliul profesional să aprobe hotărârea noastră de a nu îngădui studenților evrei să disecce până ce Comunitatea izraelită nu va trimite treptat institutului de Anatomie, cadavre de evrei în raport cu numărul studenților evrei.

Studenții mediciniști creștini.

TELEGRAME.

Franța nu va ocupa regiunea Ruhr.

LONDRA. — Bonar Law a declarat în camera comunelor, că nu are nici o cunoștință despre hotărârea consiliului de miniștri francez, de a ocupa regiunea Ruhr. După informațiile primite dela guvernul francez, această știre a fost lansată în urma unei neînțelegeri (Rador).

Rușii la Lausanne.

LAUSANNE. Conferința a remis ieri răspunsul la nota rusească. Anglia, Franța și Italia declară că sunt solidare cu punctul de vedere francez arătat de Poincaré în nota dela 14 Noembrie, în sensul căreia Rusia, a fost invitată la conferință numai în chestia Strămtorilor.

(Rador).

Ședințele comisiei teritoriale.

LAUSANNE. — Comisia teritorială a acceptat raportul subcomisiei, delegată în chestia demilitarizării insulelor din Marea Egee, Venizelos n'a luat parte la această ședință.

A avut loc ieri după amiază, și o ședință a subcomisiei teritoriale, la care Turcii s'au declarat că nu vreau să intre în discuție câtă vreme sunt absenți delegații Rusiei. (Rador).

Partidul țărănist — împotriva Novei Constituții

BUCUREȘTI. — Partidul țărănist, în sensul hotărârilor luate, cu prilejul depunerii proiectului pentru reforma Constituției, va lua lupta în Parlament împotriva acestui proiect. Tot cu acest prilej va organiza mari adunări populare în Capitală, cerând mandat pentru această luptă. Se spune că Partidul țărănist va reîntra în Camera Vineri. (Rador).

Dictatură militară în Bulgaria?

BUCUREȘTI. — După știri din Sofia, organizația ofițerilor de rezervă bulgari, a adresat un apel către armată, comunicând comandamentelor acestora să stea gata în vederea proclamării dictaturii militare și a răsturnării lui Stamboliski.

Președinția Camerei a invitat organizația ofițerilor de rezervă să înceteze cu aceste agitații din care pot rezulta pentru Bulgaria cele mai mari nenorociri. (Rador).

Irlanda — liberă.

LONDRA. — Camera comunelor a votat proiectul relativ la Statul liber irlandez. (Rador)

Anglia față de executarea miniștrilor greci.

ATHENA. — Executarea fostului prim-ministru Gumaris și a soților săi, a avut consecințe grave.

Reprezentantul englez a declarat, că Anglia, nu numai va întrerupe relațiile diplomatice, ci va retrage orice sprijin financiar și va denunța toate datorile Greciei către Anglia (Rador).

BURSA.

Zürich, 30 Noembrie. (Deschiderea). Berlin 650, New-York 537, Londra 2428, Paris 3700, Milano 2550, Praga 1695, Budapesta 2275, Agram 17750, București 335, Varșovia 00350, Viena 00075, coroane stampilate 00076.

București, 30 Noembrie. Devize: Paris 1117, Londra 731, New-York 161, Italia 770, Elveția 2950, Praga 504, Viena 2250, Berlin 198, Valute: Mărci 235, leva 110, funți sterline 720, franci francezi 1125, franci elvețieni 30, lire italiene 755, drachme 310, dinari 240, dolari 160, napoleon 565, coroane austriace 26, coroane ungare 630, socol 495, mărci polone 115.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.

Cenzurat: Dr. MAGER.

Salonul Jancsó J. Str. Brătianu (fost Weitzer) No. 11. Vis-a-vis de poștă

Nr. actului 285—1922.

Publicațiune.

Subscribul notar public anunță, că o garnitură de mașină de înblățit, folosită, care se află în curtea domeniului de sub nr. 1—4 situată pe teritoriul comunelor Aldești și Voivodeni, constată toare din următoarele obiecte: 1 locomobil de 8 HP. fabricație Clayton-Schuttlevort și o mașină de înblățit fabricația fabricii de mașini M.A.V. și toate rechizitele și instrumentele aparținătoare în baza paragrafului 306 al codului comercial, se va vinde prin licitație, pe lângă plată în numerar în ziua de 7 Decembrie a. c. p. m. la orele 3, în comuna Aldești, la primăria acestei comune.

Ca vadiu se va depune la mâna notarului public în funcție, înaintea începerii licitației, suma de 10.000 lei.

Cumpărătorul este obligat ca mobilele susmenționate imediat după licitație a le prelua și a le duce.

Înch. la 30 Noembrie 1922.

Ikrich.m.p., notar public.

Aducem la cunoștința on. public, că începând cu ziua de 2 Decembrie, în fiecare zi și Duminică înainte de masă în

„ Restaurantul „ Cornul Vânătorului

va concerta orchestra lui **David Kozák din Brașov**. Vinuri alese de Podgorie, mâncări gustoase; dejunuri. Serviciu prompt.

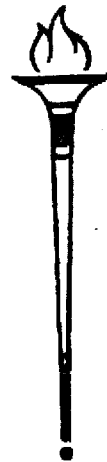
Sâmbăta și Duminica deschis până dimineața.

Cu deosebită stimă:

Filip Szalpéter și vâd. Sebestyén
fosta proprietară a restaurantului Pannonia.

Cețiți și răspândiți
„SOLIDARITATEA“

INSERTIUN

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA

„SOLIDARITATEA“
ARAD, STR. ROMÂNULUI 1/

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC DIN ARAD

TIPOGRAFIA CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚII. ARAD, STR. ROMÂNULUI 1a

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vârsat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru autorități, bănci și societăți, precum și invitații pentru logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Serviciu prompt.

Prețuri moderate.